

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 12 frt.
Félévre . . . . . 6 -
Negyedévre . . . . . 3 -
Egy hóra . . . . . 1 -
Egyes szám 4 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyom-
dája Nagybecskerek. Uri-
utca 276. sz. havá az
előfizetések és a lap szét-
küldésére vonatkozó felszö-
lamások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda

Nagybecskerek.
Ferencz-József-tér.
Bauer-féle ház
Hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban

Megjelenik mindennap
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A bolgár fejedelem házassága.

Nagybecskerek, február 18.

Immár nyilvánosságra jutott, ami eddig sem nagyon szükre vont körök titka volt, különösen mikor a bolgár alkotmány dynastia paragrafusának módosítását forczirozták: Ferdinánd, Bulgária fejedelme, nősül. Választottja egy párizsi hercegnő, a Bourbonházból, Róbert herceg legidősebb lánya, kinek háza dusan meg van áldva gyermekekkel, mert tizennégy csemete ül asztala körül.

Tágabb értelemben vett politikai fontosság nincs ez összeköttetésben, mert Róbert herceg egy deposedált fejedelem, akinek nincs kilátása, de nem is keresi, hogy mint tényleg uralkodó souverain lépjen valamely trónra. A souverain jellegét azonban megtartotta háza és a legrégebb házbéli leghatalmasabb potentát sem adott volna fel dynastiájának méltóságából semmit, ha Mária Lujza hercegnőnek nyujtotta volna kezét örök frigyre.

Ebben az értelemben nem kicsinylendő becsü politikai értéke is van Ferdinánd fejedelem házasságának s előrelátható, hogy a nagy sobranje, mely azért fog egybehivatni, hogy szentesitse a dynastia vallására vonatkozó szakasz említett módosítását, az összeköttetés előkelő voltát, melyet Bulgária választott fejedelme kötni készül, teljes értéke szerint fogja mé-

tányolni s beleegyeznek, hogy az ezen házasságból származó gyermekek a katolikus vallásban neveltessenek. Van azonban az egybekelésnek külön családi politikai értéke is, és tudjuk, mily óriási sikereket tudtak már elérni a Kóburgok, okos családi politikájuk által. Anyja, a „férfias“ Klementina hercegnő után Ferdinánd fejedelem vérrokona az Orleansoknak, ennek folytán házassága egy Bourbonnal nagy családi politikai siker, amennyiben az egykori francia uralkodó családnak sok mindenféle folytán egymástól elidegenedett két ága ismét közelebb jut egymáshoz, hogy úgy mondjuk: ojtás által egyesül. Az a körülmény is, hogy a Parma-család Mária Terézia főhercegnővel, Ausztria Magyarország legközelebbi tónörökösének, Károly Lajos főhercegnek nejevel első fokozatú vérrokon, csak fokozhatja az összeköttetés társadalmi értékét.

Monarchiánk politikai magatartására Bulgáriával szemben, ez a körülmény nem fog hatni, mert felesleges uralkodónl fenkölt szellemü korrekt alkotmányossága kizárja az állami politikának minden befolyásolását személyes tekintetek által; de szerencsére nálunk nincs szüksége Bulgáriának, érdekei figyelembevételének fokozására: azok anélkül is fedezik magukat ama politikai czélokkal, melyeket monarchiánk változatlanul szemmel tart a Balkánon.

Ferdinánd fejedelemnek tehát öszintén gratulálni lehet szerencsés választásához és a fiatal hercegnő, aki elhatározta magában, hogy osztozik sorsába, egészen olyan, aki egyszerre meg fogja hódítani a bolgár népkonszenzét és így felette becses támasza lesz választottja trónjának.

A szeszese italok hamisítása és forgalomba való hozatala elleni törvényjavaslat alig került a nyilvánosság elé, már is kezdi a közönség belátni, hogy az új törvénynek meglesznek a jó következményei. Így Borsodmegye törvényhatósága a javaslatnak mentől előbb való letárgyalása és életbeléptetése iránt feliratot intézett a belügyminiszterhez. E feliratban hangsúlyozták, hogy a koleravészszel szemben nagy aggodalmakra ad okot a szeszese italok s főleg a borok hamisítása. A hamisított italok ugyanis vegyi összetételüknél fogva gyomorromlást idéznek elő s azokat, a kik azzal élnek, a kolerára nagy mértékben fogékonyvá tesszik.

Az osztrák képviselőházban nem éppen épületes dolgok történtek a tegnapiülési ülésen: Kaunitz gr. a mellette ülő Schönborn gr. igazságügyi miniszter felé fordulva, kiáltotta: ilyen a szemtelen német hivatalnok bagázs. Az egyik szónok ezután megtámadta Rinaldini lovagot, a partvidék helytartóját, a mire Spincsics közbekiáltott: Rinaldo Rinaldini, a bandita. Ilyen es ehhez hasonló botrányokat inszenizáltak az ifjú csehek.

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Kit szeret jobban?

Ahol az élet igazsága megjelen, ott a szeretet vallása nem halt meg egészen.

Megjelent a minap egy koporsónál, melyet mindenki került, mert a fekete halál volt benne, mely a jó öreg asszonyságot megölte néhány óra alatt. Ugy sirtak érte az övéi távol a koporsójától, pedig nagyon szerettek mindazok, akik az ő szívéhez tartoztak.

A szegény öreg anyónak nagy szívbanata volt az édes fia miatt, aki házasságtörést követett el.

Olyan hirtelen jött rá a fekete halál, hogy azt a fiatal, sápadt asszonyt, aki ölbe fogta, ápolgatta és akit erőszakosan kellett mellőle eltávolítani, meg se vigasztalhatta. Pedig lett volna sok mondani valója bucsuzól, el kellett volna mondania mégegyszer, hogy csak várjon, tőrjön a szegényke, visszatér még hozzá az ő eltévelyedett, elcsábított fia, mert annak nincsen rossz szíve, csak gyöngé szíve, melyet az a rossz uri dáma megejtett.

Ezt mondta volna el bizonyosan utoljára is, hiszen ezt beszélte annak a fiatal, szomorú asszonynak, a ki mellette volt — nap-nap után, mikor még egészséges volt, így vigasztalta: majd hazajön, meglá-

édés lányom, az a rossz ember. Csak elszédült, majd rátok gondol az s egy napon itthon lesz.

A szomorú fiatal asszony várt is, türt is és szenvedett sokat, mióta elment az ura az uri dával. Micsoda lelke van annak az embernek, hogy elhagyta őt is, a gyereket is, az anyját is — azért a festett szemöldökü kisasszony féléért, sirdogált együtt a kis család sok-sok órán.

Nem tudta senki elgondolni sem, hogy ismerkedett meg az egyszerű iparos-ember a hozzá nem való kalpagos kisasszonnyal, a ki egy előkelő házban nevelőnő volt akkor itten. A szép barna fiatal embert hatalmába kerítette a vénecske kisasszony és egy napon elszöktek. Azt mondták, a fővárosba mentek . . . Ferencz ur lesz ottan.

Mélyen lesujtotta az öreg asszonyságot fia hűtelensége és azt a gyereket, a ki így apa nélkül maradt, mindenének hirta, a menyét édes lánya gyanánt szerette és vigasztalta:

— Azért ne add magad édes lányom a gyászoknak, ne ám, édes szegény lányom, mert Ferenczet én ismerem csak, meglátod, te istenadta, visszajön az a rossz fiu, mihelyt kiszabadul a babonából.

De utóbb már az öreg asszonyság is elvesztette fia visszatérésébe vetett bizalmát.

— Csak tudnám, merre van azzal a dá-

mával, irnék neki egy levelet, hogy nem szeretem, nem fiam nekem, nem az én szívem alól szakadt, irnál bele a levélbe te is, ugye édes lányom?

— Irnék.

— Oszd mit irnál? — kérdezte az öreg asszony a szomorú fiatal asszonytól.

— Azt irnám, hogy szeretem.

Ez így ment, így várták haza a megtévelyedett embert, míg a minap hirtelen meghalt az öreg asszonyság.

A fiatal asszony a lelkét szerette volna hü gyámolanak, gondviselő vigasztalójának odaadni, ráborult, sirt, hogy már most senkije sincsen.

A beteget a kórházba vitték. Oda nem volt szabad utána menni senkinek.

Mégis, mikor a szegény öreg anyó kilehelte a lelkét, a boldogtalan fiatal asszonynak ez volt az első gondolata:

— Hátha most hazajön.

Az egyszerű asszony szívében nagy küzdelem tolyt le hirtelenében: sokognia kell, mert meghalt a gyámoltója, valami titkos öröm lopózik bele minden ellentállás dacára a lelkébe, hogy ez a halál — hazahozza Ferenczet . . . látni fogja Ferenczet.

Egyik érzés tépte, a másik gyógyította.

Hogy melyik volt erősebb, annak tanúságaképen már reggel ott járt a fiatal ass-

Mai számunkhoz a hivatalos melléklet 34. száma van csatolva.

Havai annektálása. Harrison elnök Havaira vonatkozó, már jelszett üzenetében azt mondja, hogy az Egyesült-Államoknak saját bizonyságát és a világbéke érdekében annektálniuk kell Havait. A külföld jogait Havaiában a szerszódásoknak megfelelően tiszteletben fogják tartani. A mostani kormányhivatalban marad és bízott fognak kinevezni azzal a felhatalmazással, hogy a kormány aktusait esetleg érvénytelennek nyilvánítsa. A kereskedelmi és a külügyi viszonyok változatlanok maradnak. Az Egyesült-Államok 3.250.000 dollár kölcsönt vesznek föl, míg erre vonatkozólag új törvény alkotatik. A havai királynőnek évi 20.000 dollárt és Kain-Lani hercegnőnek 150.000 dollárt fizetnek.

HIREK.

— **A pápa jubileuma.** A XIII. Leó pápa 60. születésének ötven éves püspöki jubileuma alkalmával rendezett ünnepélyek sorozatát Nagybecskereken a helybeli K. gymnasium ma délelőtt 9 órakor nyitotta meg. Az ünnep műsora ez volt: Balácsi József a főgymnázium igazgatója megnyitó beszédet mondott, mely után a főgymn. énekkara a pápai himnuszt énekelte. Ezután Muth Gáspár VIII. o. t. szavaltá Mindszenty Gedeonnak „A szentek unokáihoz” című költeményét; Kis Sándor dr. k. r. tanár előadást tartott a szent-atyáról. Rigó Sándor VII. oszt. tan. szavaltá Komócsy Józsefnek a pápa mostani jubileumára írt ódáját. Záradékként a főgymnáziumi énekkar a „Szózat”-ot énekelte. Végül Schaeffer Antal pápai praelatus, apát-plebánus, mint püspöki biztos a szép ünnepért elismerését fejezte ki az igazgatónak és a tanári karnak és meleg szavakkal lelkesítette az ifjuságot a hitbuzgóságra és hithűségre.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek városának képviselőtestülete f. hó 27. délután 3 órakor tartja meg rendes havi közgyűlését.

— **A püspök adománya.** Dessewffy Sándor püspök a makói népiskola javára 1000 forintot adományozott.

— **Eljegyzés.** Lucsics Miklós földbirtokos a napokban Szabadkán eljegyezte Jakobcsics Mariska kisasszonyt, Jakobcsics Béla, szabadkai földbirtokos leányát.

szony a járványkórház orvosánál, a ki az ő sorsát ismerte és könyörgött neki:

— Tegye meg, édes jó doktor ur, Ferencz itthon lesz, csak egy percze bontsák ki a koporsót, hadd lássa . . .

— Hát csakugyan hazajön?

— Haza ám — az eltitkolható szerelmem fénye volt az asszony szemében — itt a sürgöny . . . Hát lássa, mégis Pesten van, ott vannak . . . Délután itt less.

Az orvos megmagyarázta a boldogtalan asszonynak, hogy a mit kíván, az nagy felelősséggel jár, a lezárt koporsó karbolos lepedőbe van burkolva, azt érinteni már nagy elővigyázattal lehet . . . De az asszony addig rimánkodott, míg az orvos megszánta.

— Jó, szegény asszony, ha maga anyyira óhajtja, intéskedni fogok, de előbb az ura, az a hűtlen ember is jöjjön ide hozzám az engedélyért.

— Elhozom, ha lehet, mert még nem tudom, szóba áll-e velem? . . . mondta szomorúan az asszony, aztán elment.

Délután egy sugár növésű, szép vonású ember nyitott be a járvány-orvoshoz. Sötét, elborult arccal szólt:

— Eljöttem kérni a tekintetes doktor urat. En vagyok a halott fia, szeretném látni az édes anyámat még egyszer, mert nem láttam régen . . . Legyen szives a doktor ur.

— Az orvos, a ki mély szívű pszichologus,

— **Torontálvármegye fegyelmi választmánya** ma délelőtt 11 órakor Rónay Jenő főispán elnöke alatt ülést tartott. Jelen voltak: Dellmannich Lajos dr. h. m. főjegyző, Talapkovits Vazul pénzügyigazgató, Kovách Ágost kir. tanácsos és Szilágyi Albert m. aljegyző. Elintézték a következő tárgyak nyertek:

1. Zeppenzauer Károly állásától felfüggesztett t.-szécsányi közs. irnok fegyelmi ügye. — (Dorgálás, elnök felterjeszti.)

2. Eisler Márton szanádi közs. bírónak fegyelmi ügye. — (25 frt büntetés.)

3. Horváth Zsigmond alibunári házk. tb. főszolgabíró fegyelmi ügye. — (100 forint büntetés, vizsgálati költség és kártérítési jog.)

4. Tus Gyula ó-bébai községi jegyző fegyelmi ügye. — (50 forint és vizsgálati költség.)

5. Recskó István térvári községi tanító fegyelmi ügye. — (Elmozdítás.)

6. Jung Ferencz felebbesése Horváth Károly n.-tőszegi jegyző fegyelmi ügyében hozott alispáni határozat ellen. — (Felebbezés elutasított.)

— **Márczius 15.** Egyre szélesebb mederben folyik az a mozgalom, mely azt célozza, hogy márczius 15. é, a szabadság, egyenlőség, testvériség magasabb eszméi megszületésének napja méltóan legyen megünnepelve. Ez a nap az egész nemzet ünnepnapja, akkor döntötték le a nemzet haladásának korlátait, és annak romjaira ekkor tüzték ki a demokrácia zászlaját. Ez a nap Nagybecskereknek is ünnepnapja lesz. A magyar olvasókör — mint már említettük — fényes és magasabb ünnepélyt rendez ezen a napon. Most arról értesülünk, hogy a nagybecskereki kereskedő ifjak társulata is méltóan fogja megünnepelni márczius idusát. Az ünnepi beszéd megtartására városunk egyik legtehetségesebb ügyvédjét, és legjobb szónokaink egyikét: dr. Orsó Mátyást kérték meg, aki azt készségesen elfogadta. A kereskedő ifjak társulata most foglalkozik a program egyéb pontjainak összeállításán, és a közreműködésre felkérték Abrányi Emil országosan ismert nagytehetségű poétánkat és nejét Wein Margit asszonyt, a budapesti opera egyik primadonnáját, s majdnem bizonyosnak vehető, hogy mindketten eleget tesznek a meghívásnak. Most már tehát egye-

dül Nagybecskerek hazafias közönségétől függ, hogy márczius 15-ike oly fényesen és magasabb legyen megünnepelve, a minőnek a program után következtetni lehet.

— **F. t. ármentesítő társulat.** A földművelési miniszter ezen társulat igazgatója, Daniel Béla ellen az annak idején nagy port felvert szabálytalanságok folytán a fegyelmi eljárást elrendelte és mint értesülünk, a napokban állásától felfüggesztette. Hogy az ügymenet fennakadást ne szenvedjen, Rónay Jenő elnök a társulat ügyeinek vezetésével ideiglenesen Malina Gyula főmérnököt bízta meg. A 27. é. tartandó választmányi ülésen a választmány fog helyettesről gondoskodni.

— **Enyhül az idő.** Három, négy napja már, hogy enyhe idők járnak s az utcákról lassanként egészen eltűnik az az óriási hótömeg, a mely még nemrég is annyi aggodalmat okozott. A megpuhult föld most aztán torkig ihatja magát friss hóvízzel, a mely egyik másik utcán valóságos kis tóvá gyülemlött össze. Ez a korai mindenfelé való csöndes olvadás nagyjelentőségű nemcsak a kalucsni forgalomra nézve, hanem a tavasszi árvízre, melynek nagy rohamától méltó okkal lehetett tartani az óriási havazások folytán. Nagy veszedelmet rejt magában az egyszerre bekövetkező és állandó olvadás márczius végén, de így valamiképpen most elvisz ez a februári nap-sugár a tenger sok hóvízből szép csöndesen és lesz ideje a víznek — ha így tart — lefolydogálni talán nagyobb veszedelem nélkül. Ez az egyik haszna a februári napsugárnak, a másik, hogy az ember megiffjodik az érintésétől. A tavasz első lehellete legyinti, simogatja arcunkat, csiklandozva orrunkat és lekivánczol rólunk a téli vihárt átélő téli kabát.

— **Reklamált képek.** Tegnapelőtti számunkban közöltük azt a hírt, hogy Scheinberger nagyikikindai képviselő egy indítványt nyújtott be a képviselőtestülethez az iránt, hogy ő Felső és Mária Terézia képei, melyek ez időszert a megyeház nagytermében vannak elhelyezve, de amelyeket annak idején a nagyikikindai kerület a kuria nagyterme számára szerzett meg — visszaszereztesse. Erre vonatkozólag vesszük a következő sorokat: „A t. indítványozó ugyilátszik több tekintetben rosszul van tájékozva. Mert először is Mária Terézia királynő arcképét nem a kikindai kerület, hanem Torontál vármegye festette kétezer frtért. Ő Felső arcképét igen is a kikindai distriktus készítette, no-

itéletet hirdet és fenytő hangon így sujtott le Ferenczre:

— Nem igaz, az ember szereti a szülőjét, de jobban szereti a gyermekét, jobban kell szeretnie, mert úgy van a szive is, a lelke is megteremtve. Érti e? Ez az ember szivének a törvénye, a ki ezt megtagadja, az hazudik . . .

Ferencz lesujtva, földre szegzett tekintettel hátrált.

A pszichologus még mélyebben vágott:

— Mivel pedig maga a gyermekét is elhagyta, annál kevésbé hihetem, hogy az anyját szereti. Nem engedem meg, hogy a koporsót fölbontsák. Elmehet . . .

Az ajtóra mutatott. Ferencz szinte meg-rázkódott. Nem tudott föltekinteni. Morgott valamit megtörtén és kifordult.

Az orvos kinyitotta az ablakot és utána nézett.

Ferencz a feleségét, a ki odakint várta, szó nélkül kezén fogta és mentek csendesen hazafelé. Egy kicsi kövér gyerek kéz szállt előttük, mely Ferenczet hívogatta.

Ez a kis kövér kés nem engedi el többé Ferencz t. Pestre . . . Oh, bizonynyal könnyebb is lett az álma a jó öreg asszonyságnak.

B. A.

erősen rászegezte tekintetét a látogatójára, szinte fenytő volt a nézése és szigoruan, erős hangon kérdezte:

— Maga az? Hát mért nem látta az édes anyját olyan rég óta?

— Nem voltam itthon.

— Hát hol volt?

Bántotta a kérdés az embert. Megmozdult, leeresztette a fejét, valami érthetetlen szót morgott . . .

Az orvos ekkor hirtelen emeltbb hangon szólította meg:

— Na, tudom én, ha nem is mondja. Hát most pedig azért jött, hogy az édes anyját meglássa utoljára?

— Igen.

— Mért akarja látni?

Kelletlenül rásta meg magát az ember. — Mért? Hát az ember csak szereti a szülőjét.

És most a doktor elővette a pszichologiai bonczkését, hogy operációt végezzen a nagy fiú szivén.

— Feleljen — szólt hozzá szigoruan, mit gondol, kit szeret az ember jobban: a szülőjét, vagy a gyermekét?

Roppant nehéz kérdés volt: a lelki operátor mélyen belevágott ezel Ferencz szivébe, aki küsködött egy darabig, aztán földre szegzett tekintettel mondta:

— Hát . . . a szülőjét.

Az operátor fölállott, mint mikor a bíró

Botrány az osztrák képviselőházban.

Budapest, február 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Az osztrák képviselőházban legutóbb lefolyt botrány következtében Kaunitz gróf a tegnapi ülésen kijelentette, hogy senki által nem kényszerítve, önszántából kötelességének tartja kijelenteni, hogy multkori nyilatkozata nem volt parlamentáris s hogy nem volt szándékában a hivatalnoki testületet, melynek érdemeit ismeri, megsérteni. — Schönborn gr. igazságügyminiszter erre kijelentette, hogy befejezettek tekint az ügyet, mivel egyrészt a ház elnökétől, másrészt az iménti felszólalás által elégtételt nyert.

A polgári házasság mellett.

Budapest, február 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kecskemétről jelentik: Kecskemét város tegnapi közgyűlésén Horváth indítványára egyhangulag, nagy lelkesedéssel elhatározták, hogy a kormány egyházpolitikája iránt bizalmukat fejezik ki, s a képviselőházhoz kérvényt intéznek a polgári házasság, a polgári anyakönyvek és a zsidók recepcziójának mielőbbi behozatala iránt.

Nagy bányarobbanás.

Budapest, február 18. (A „Torontál” ered. táv.) A tolvaváraljai szénbányában nagy robbanás történt. Egy munkás meghalt, négy pedig megsebesült. A robbanást az okozta, hogy egyik munkás lámpájában a gáz meggyulladt. A vizsgálatot megindították.

A bujdosó francia.

Budapest, febr. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A francia rendőrség még mindig lázas izgalommal keresi Artont s most biztos nyomra akadt. Arton ugyanis Antwerpenen át Amerikába szökött.

Garázda munkások.

Budapest, február 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Lüttichből táviratozzák, hogy a saint-walburgei foszforgyárak munkásai óriási zajongás közt kijelentették, hogy nem dolgoznak tovább, azután valósággal tombolni kezdtek, megsemmisítettek minden munkaeszközt, összezúzták a gyári berendezést, és halállal fenyegették a gyárigazgatót, s lakását valóságos ostrom alá fogták, úgy hogy az csak nagynehezen tudott menekülni.

Közgazdaság.

Délutáni tőzsde.

Budapest, február 18. (A „Torontál” eredeti távirata.)

Gabna:

Buza tavaszra 7.46—47.
Buza ősze 7.57—58.
Tengeri máj.—jun. 4.75—76.
Zab tavaszra 5.50—51.
Káp.-r. aug.—szept. 11.75—11.80.

Érték:

Osztrák hitr. 328.30—328.—
Magyar hit. r. 380.50—380.25
Magyar aranyjárdék 116.12—116.05.
Koronajárdék 95.30—95.75.
O. m. á. v. k. 306.75—307.
Déli vasut 99.50—99.
Rima-murányi 196.75—197.

Délután 4 órakor:

Osztrák hitelbank 328.

Sertésvásár.

— A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok távirata, febr. hó 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hízott sertés árak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgrammon felüli sulyban) 50.—51 krig. Öreg közép (páronként 300—400 klgr. suly) 50.—51 kr. Fiatal nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) 55.—56 krig. Fiatal közép (pkint 251—320 klgr. sulyban) 53—54 krig. Fiatal könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 50.—51 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (pkint 280 klgron felüli sulyban) 50.—51 kr. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban) 50—51 krig. Könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedő sulyban) 49—50 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kgr. felüli sulyban) 50.—51 krig. Közép (pkint 220—260 klgr. sulyban) 50—51 1/2 krig. Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 49—50 krig. Sertéslétszám 1893. február hó 14 ik volt készlet 99.184 darab. 1893. feb. 15-ik felhajtott 1019 drb. — 1893. február hó 15 ik elszállított 1024 darab, feb. 16-án maradt készletben 99,179 darab.

REGÉNY-CSARNOK.

Málnássyné.

— Elbeszélés. —

Irta: Scossa Dezső.

5-dik folytatás.

A Battik Pista könnyelmű szavai újra bezárták a Málnássy portát a jó péterfalviak előtt és — talán örökre! Hírüket sem hallották egy darabig. Azután is csak egy egy elejtett szilánkot kaptak tőlük, a mi nem annyira öröklük szót, mind inkább az ő rendelkezéseiket foglalta magában. Rendszerint a kis doktor, mint teljhatalmu megbízott utján érkeztek azok s csak éppen annyira terjedtek, hogy most a butorokat kell az ablakon át besütő nap hevétől megóvni, majd a gazdasági ügyek terén volt valami sürgős intézkedés teendő. Önmagukról semmi sem volt azokban a lakonikus, rövid levelekben, — csak keltezésük árult el annyit, hogy hol tartózkodnak.

De ez is elég volt az otthon maradtak irigységének felkeltésére. Mialatt Péterfalván a nyári nap heve kiálhatatlan meleg terjesztett, a Málnássy-pár Svajcz fenyvesei között keresett enyhülést. Hát nem szerencse-e ez is Arakára, kinek nem tudták megbocsátani azt, hogy Hamupipőkéből a mesebeli királynő magas polczára emelkedett. És aztán jött még sok mindenféle hír is róluk. Hogy most ebben a furdőben mulatnak, most abban hajlonganak, bókólnak előtte grófok, hercegek, valóságos nagy urak, nem a fele talmi magnások, a kik Péterfalván megfordulnak. És hogy a legnagyobb csapás is bekövetkezett, nem sokára hozott a kis doktor egy képes német újságot, a miben benn volt az Aranka arcképe. Akkurátusan olyan volt ott is, mint az életben, az aczélmetszet árnyalatából kiűnt a selymes szőke haja, és az a szelid mosolygás, mely szép arczát vonzóvá, kellemessé tette. De már ezzel nem jó volt dicsekednie. Az asszonyok reátámadtak, összezúzták, hogy hát így meg amúgy, mivel különb az a putriban született, náluk; hogy hát bizonyosan sok pénzbe van Málnássy Györgynek az a kép s nem a felesége dicsősége, mert ismerni kell ott kinn azt a sok éhenkórász újságíró, kipingáltatják azok még a nagyanyját is az embernek, csak megfizessen érte és végre, hogy tisztességes asszony nem is engedni olyan könnyen, hogy minden világbolondja rábáméskodják, megjegyzéseket tegyen — igen ám.

Foglár Bencse ur pedig megadta minderre a sentenciát.

— No bizony, mit máskálnak összevisssa? Azalatt a szemüket is kilopják itt az uradalmi szarkák.

Most az volt a rögeszméje, hogy neki kellene a veje bonórum direktorává lennie.

És tartott nyomban olyan dörgedelmes szónoklatot e téren szerzet tapasztalatairól, hogy a kis doktor ijedten dugta zsebre az újságot és örök némaságot fogadott mindarra nézve, a mit Málnássyékrol hallani fog. Meg is tartotta.

Igy történt azután, hogy senki sem tudta meg közeli hazaérkezésüket. Pedig az ősz újra meghozta őket. György urat olyan betegen mint még soha, Arankát virulóban, szebben mint valaha.

Csak akkor futott híre a dolognak, mikor a Málnássy porta tárt kapuját észrevették. Olyan lázas sürgölődés volt az udvarban, hogy lehetetlen volt abból valami mindennapi dolgot kimagyarázni. Így aztán az a hír terjedt el, hogy Málnássy György ur halva érkezett haza.

Ez ugyan nem bizonyult be valónak, de a kis doktor kétségbeesett, komoly arca veszedelmet sejtetett. Ugy tetszett mintha önmagával hasonlott volna meg, mert lehetetlen volt észre nem vennie, hogy a diagnosissal sehogy sem egyezik meg a György ur bajának lefolyása és annak egyes jelenségei nagy nyugtalanságot okoznak neki. Szeretett hivatkozni reá, hogy mint volt katonavornak nagy a praxisa, de ilyen esetekben babonássá tette a félelem és utolsó menedéke mindig az volt, a mit az orvosi tudomány megvet, elítél, de néha mégis segítségül hív, a háziszerek és a kuruzslás.

Volt Péterfalvának két híres javas asszonya: Ogdádiné meg Bogdádiné. Ezekhez folyamodott tehát a kis doktor s berendelte őket segítségül a Málnássy kastélyba, hogy a beteget megtekinték, ha ugyan az megadja az engedélyt reá, mert a nélkül nem merete senkire reátkmálni őket, hogy a kétséges eredmény sikertelen kimenetele esetén Pálitusként moshassa kezét.

A beteg mindenbe beleegyezett, hogy kinjaitól szabaduljon. A két asszony tehát aktíva lépett. Ogdádiné alacsony, kővérke teremtés volt, piros arcczal, szeles válsakkal, és hatalmas tenyerekkel, a melyekkel el is kezdte nyomban végig tapogatni Málnássy György ur beteg lábait, mintha csak a csömört akarná kidagasztani belőle; — a másik egy nyurga, vékony alak, csontos ujjaival csak intetetett a végrehajtó közeg felé, mialatt sas szemét összeránczolva, figyelte meg annak mozdulatait. Mire Ogdádiné készen volt az előtanulmányokkal, Bogdádiné is készen volt a javaslattal. A csomókat emlegette, a melyek összehúzzák az idegeket, ereket és okozói a fájdalomnak.

— Nem kell egyéb a köszvénynek, mint fekete nadály-gyökeret édes tejbe megfőzni és lenrongyokra kenve, azzal kötözgetni — mondá.

A kis doktor bizonyos megnyugvással tipegett mellette, mintha tetszenék neki, hogy ez az asszony, ki messze vidéken híres, csodás hatású gyógsikereiről éppen úgy, mint ő, minden baj kufejét a köszvényben keresi.

Es György urat gyötörték a fászlissal nap-nap után, hogy kinjában sziszegett és ajkait harapdálta. A helyzet azonban éppen séggel nem akart javulni, úgy hogy végre más irányban kellett a beteg jobbulását megkísérteni.

A jó péterfalviak, a kiknek figyelme újra a Málnássy ház felé irányult, mind e kísérletezést ismerték és valóságos komédiát csináltak belőle. Mig a dolog mulatságosnak ígérkezett, fölöttébb alkalmas volt ez reá. Aztán egyszerre megszűnt tréfa lenni.

A szép Aranka addig nyugtalankodott, kért, rimázkodott, mig férje beleegyezett, hogy a fővárosból hosszasanak valami híres professort, minthogy ő az utazásra képtelen volt. A tudós meg is jött. Nem olyan életpbeli figura volt, mint a szegény kis dr. Potics s először is azon kezdte, hogy azzal konferált hosszasan, csak azután nézte meg a beteget.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

de hát e kerület jogutódja talán mégsem Nagyikinda városa, hanem Torontálvármegye, s bármilyen lelkesedéssel is fogadja Kikinda városának képviselőtestülete az indítványt, még sincsen hivatva a többi e község nevében beszélni, kik szintén a kikindai kerülethez tartoztak annak idején. Az egyik képhez tehát éppen semmi, a másikhoz igen kevés, de mindenesetre kevesebb joga van, mint Torontálvármegyének s így alig hiszem, hogy ehhez a „viszszaszerezéshez“ a vármegye törvényhatósági bizottsága beleegyezését adná. Csak maradjanak a képek a vármegye tanácstermének díszei, — nagyobb kegyelettel és tisztelettel nem fognak e felséges alakokra sohasem tekinteni, mint ezen a helyen. Egy régi vármegyei ember.“

— **Farsang a megyében.** Lajosfalváról írják lapunknak, hogy a „Vörös kereszt egyet“ ottani fiók egylete által rendezett táncvigalom igen szépen sikerült, a mi főleg a bálányának, Bujkovszky Gusztávné urnőnek az érdeme. A mulatságon számosan vettek részt, s a táncz vídám hangulatban, reggelig tartott. A bálón felülfizettek: Dr. Bella József 70 kr., Pavelka Mihály 30 kr., Hucska György 10 kr., Kotvás András bíró 80 kr., Bujkovszky G. A. 2 ft 10 kr., Nechuta József 40 kr., Minárcsek János Antalfalváról 40 kr., Gráznek Ottó 20 kr., Grün Henrik 40 kr., Schäffer József ifju 30 kr., Magyar Sándor 70 kr., Kotvás János 40 kr.

— **Az ifju Polónyi párbaja.** Az ifju Polónyi parbajáról lapunk tegnapi számának táviratai között már beszámoltunk. Ujabb az eset részleteire vonatkozólag a következőkről értesülünk: Polónyi Dezső segédei Babó Emil dr. országgyűlési képviselő és Pálffy Viktor, városi tanácsos voltak. A kardparbajt dr. Babó vezette. A parbaj kezdetén előbb Seccadanari támadott rendkívül hevesen, mellvágást szánva ellenfeleire, azonban Polónyi egy elővágással lecsapott és karjára vágott, melyet a kard lapjával ért, egész hosszában. Erre Polónyi támadott, s Seccadanarit vállán sebezte meg jelentéktelenül. Ugyanekkor kapott Polónyi is egy mellvágást, mely szintén egészen jelentéktelen. A következő összecsapásnál Seccadanari kardpengéje eltört és a visszaugró penge az arc bal részén lényegtelen sebet okozott. A segédek erre beszüntették a viadalt. A felek nem békültek ki:

A befejezett párbajjal az affairnek csak egyik része van elintézve. Az, amelyet Polónyi Géza, a megsértett Polónyi Dezső atyja, a katonai becsület bíróság elé terelt, még nincs befejezve.

Ebben még sincsen intézkedés hozva, s Polónyi Géza panaszlevelét még nem küldötte be a katonai bíróságnak. Egy mai táviratában estére jelezte a levél elküldését.

— **Csekonics grófné pártfogoltja.** Csekonics Endre grófné, a ki jutekonyságának már több ízben szép jelét adta, újabb ismét megmutatta, hogy minő érzőszívvel viseltetik a nyomorral és szegénységgel küzdők emberek sorsa iránt. A nemesszívű grófné ugyanis újabb egy szegény süketnéma leányt vett pártfogása alá. A leány neve Strunk Anna. A leány most felcseperedett s a grófné beadta őt a temesvári süketnéma iskolába, a hol saját költségén taníttatja.

— **Égő vasúti kocsi.** A szegedi rendező pályaudvar és a tiszai teherpályaudvar közötti vonalon tegnap a magyar államvasutak egy áruval megrakott teherkocsija kigyult. A vasúti waggon szövetárukkal volt megrakva s színes és fehér gyapotárúk és flanellek állottak benne végszámba. A kocsi utközben gyulladt ki, a mikor a ren-

dező pályaudvarról a teherpályaudvarra vontatták. A városi tűzoltóság azonnal kivonult a tüzhöz, de az oltás lassan ment s az árak nagyobb része elégett. A kár nagysága megállapítva nincs.

— **Köhögő öngyilkos.** Tragikomikus esemény történt Aradon, amely Neufeld Lajos öngyilkossági kísérletével veszi kezdetét. Elbukott a vizsgán, vagy elhagyta a tánciskolai ismerőse, nem jegyezte fel a történelem, hogy miért ment ki a Bóné-kut mellé, s miért röpitett golyót az agyába. A golyó azonban nem találta életveszélyesen, Neufeldnek újra kedve kerekedett az élethez, bevándorolt tehát a rendőrségre és onnan egy rendőr asszisztenciája mellett a kórházba, s ott kijelentette, hogy megbánta tettét, kurálják hát vissza az életbe. A kórházban lefektették és gyógyítani kezdték. E napokban aztán erős köhögési rohamok lepték meg és kiköhögte a golyót, amivel öngyilkosságot akart elkövetni. A gyógyulása azonnal bekövetkezett, s az ólomdarabkát magával vitte, de valószínűleg nem fogja megkísérelni, hogy vissza tudná-e még köhögni.

— **Szerelmi dráma.** Győrből ismét szerelmi drámát jelentenek. Ez a történet is olyan, mint a többi, legföljebb a nevek újak benne. Tulinger Gyula kömiveslegény beleszeretett Szabó Máriába, a ki egyidejűleg ugyan viszonzta a leány szerelmét, de aztán hűtlen lett kedveséhez. Tulinger aztán a többé már nem szokatlan módszerhez folyamodott: revolvérével rálőtt hűtlen kedvesére. A golyó talált ugyan, de csak kisebb sebet okozott. A szerelmes legény azonban úgy találta, hogy szerelme tárgyán kívül is szép az élet, azért nem is repített golyót az agyába, hanem mikor látta, hogy a leány megvan sebesülve — elfutott a helyszínéről.

— **Találtatott.** Orsó Mátyas dr. Hunyady utcai hazának alsó lépcsőjén folyó évi február hó 17-én a déli órákban egy 50 ftos államjegy, négy rét összehajtvva, minden boríték nélkül, találtatott. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrkapitányságnál.

— **Megkerült a sorsjegy.** Emberek beszélnek, madarak csiripelik, hogy megkerült a sorsjegy, amit egy előkelő úgyvéd egyik közeli faluban elvesztett. Az örömhírre győzelmi lausmára gyűltek össze a „Magyar király“ törzsvendégei, s mikor az egyik örvendő az örvendezőkkel, már duplán látott sorsjegyet, számot és minden körülötte levőt, bánatosan kiáltott fel:

Ej, ej, ez a Jón nagyon derék gyerek, csak az a baja, hogy — nem minden nap veszít el sorsjegyet.

— **Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében felfúvódásban, szorulásban, főfájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll féle seidlitz porok“ használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 1 ft. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és k. udv. szállítótól Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerteráktokban határozottan Moll A. készítménye az ö gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

— **(Olcsóbb jelzalogkölesönök.)** A Pesti magyar kereskedelmi bank lapunk mai számában megjelent hirdetése szerint a jelzalogos kölesönök nyújtása körül oly újításokat léptet életbe, melyek a ház és földbirtokosokat igen érdekelné, fogja és a mely intézkedések e téren bizonyára üdvösöknek fognak bizonyulni.

A nevezett bank ugyanis a mint már előbb is jelezte volt 4 1/2 % évre adott kölesönök tartamát 50 %-ra is kiterjeszti úgy, hogy az évente fizetendő törlesztési részlet összege ez által tetemesen csökken. A ki tehát sulyt fektet arra, hogy kölesőne után minél csekélyebb évi részletet fizessen, ezen uton célját elérheti, anélkül, hogy nagyobb kamatot kellene viselnie.

Még nagyobb jelentőséget tulajdonítunk a bank azon újabb intézkedésének, mely szerint kölesönöket, ház és földbirtokokra ezentel 4 %-os záloglevelek alapján fog adni. A Pesti magyar kereskedelmi bank a jelzalogüzlet terén eddig is kifejtett couláns és eredményos működése garanciát nyújt arra, hogy az új olcsó kamatozású záloglevelek alapján adandó kedvezőbb kölesönök a ház és földbirtokos osztály szélesebb rétegeiben fognak meghonosulni. A Pesti magyar kereskedelmi banktól 4 %-os záloglevelek

alapján vett kölesön évi törlesztési részlete, tőkét és kamatot beleértve, összesen 5 %, úgy hogy ezen 5 %-os részletfizetés betartása mellett a kölesön 50 év alatt teljesen visszafizettetett.

Az itt ismertetett reformot annyival inkább örömmel üdvözöljük, mivel ez hazánk mezőgazdasági érdekeit közvetlenül érinti és meghonosulása által, közvetve a földbirtok értékének emelkedéséhez is lényegesen hozzá fog járulni.

A Pesti magyar kereskedelmi bank ezenfelül kívánatra jelzalog kölesönöket rövidebb törlesztési időre is engedélyez, esetről-esetre megállapítandó feltételek mellett.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése február 18-án.)

Budapest, febr. 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén a napirend előtt Bánffy Dezső br. elnök bejelentette Popper Armin lemondását a csacsai mandátumról.

Ezután Sággy Gyula a tanárok érdekében emel szót, majd Helfy Ignác javaslatot nyújt be, mely szerint Magyarországon az összes czimek eltöröltessenek.

Ez ellen a javaslat ellen Wekerle Sándor miniszterelnök hosszabb beszédben fejt ki indokait.

Szalay Imre pártolja Helfy javaslatát.

Ezután Szalay Károly nyújt be indítványt, mely szerint a fizetési szabályok megfordítottassanak, első legyen a legalsó osztály és tizenkettedik a mostani legfelső osztály.

Ezután Veszter Imre azt indítványozta, hogy a bírák vétessenek ki a javaslatból; ez indítvány azonban Szilágyi igazságügyminiszter ellenezésével találkozott.

Szederkényi Nándor a tanárok érdekében szólalt fel, és utána Csáky gr. közoktatásügyi miniszter kimutatta, hogy felszólalónak nincsen oka a felhozott panaszokra.

Ezután a házszabályok felett keletkezett hosszabb vita, s utána a szavazás következett, s egyedül Hege-düs Sándor javaslat lett elfogadva, aki ismételve indítványozta, hogy úgy a szóban forgó szakaszokban, valamint minden szakaszban a rangosztály helyett fizetési osztály használtassék. A többi javaslatokat a ház nagy többsége elvetette.

Ülés vége délután 2 órakor.

Családi öröm az uralkodó házban.

Budapest, február 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Mária Valeria főhercegnő lebetegését csak márczius hó elejére várták s azért történt, hogy a lichteneggi kastélyban a királyi család tagjai közül senki sem volt jelen. Az örömhírt előbb a királynak sürgönyözték meg Bécsbe, a ki aztán este sürgönyileg tudatta azt a Turinba érkezett királynéval. A királyné most alkalmasint Welsbe utazik. A welsi lakosságnak huszonegy ágyulóvés hirdette az örömdetes eseményt. Este nagy kivilágítás volt.

A király a kiállítók között.

Budapest, február 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A király Ó Felsege tegnap Bécsben megtekintette több kiállítónak, a Chicagói kiállításra küldendő munkálatait, s a látottak felett meglegedését fejezte ki.

H i r d e t é s e k.

A magyarádi és ménesi bortermelők szövetkezete A r a d o n

ajánlja

magyarádi fehér, ménesi vörös és különleges faj-borait, valamint méltóságos Atzél Péter ur saját termésű borait eredeti, kitűnő minőségben, mérsékelt áron számítva.

Árjegyzékek a képviselőség részéről bérmentve küldetnek.

Raktár és képviselőség Nagy-Becskerek és vidékére:

Ifj. Deutsch Józsefnél,
Nagy-Becskereken.

Iroda: Pataky-féle ház. — Pincze: Schwimmer-féle ház.

Együttal ajánlom kitűnő minőségű pécsi fehér, villányi vörös és hegyi siller boraim nagy raktárát.

(15-30.21) **Ifj. Deutsch József.**

Pályázati hirdetmény.

Katalinfalva községében (Torontálvármegye, központi járás) 300 frt évi fizetés és 70 forint lakbérilletményvel egybekötött egy óvónői és 120 frt évi fizetés és 40 frt évi lakbérrel egybekötött egy ovodai dajka

állomás rendszeresített, mely kétrendbeli állomásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhivatnak ennél fogva pályázni szándékozók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket 1893. évi április hó 1-ig annál bizonyosabban nyujtsák be alólírott községeljáróságánál, mert később érkezők tekintetbe vétetni nem fognak.

Kelt Katalinfalván, 1893. évi február hó 8-án.

Nack Lajos, **Putz József,**
jegyző. (90-3.3) bíró.

393. kig. szám 1893. (97-3.2)

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett ozorai községi jegyzői állásra ezenel pályázat nyittatik. Ezen állással 600 frt évi fizetés, 6 öl tűzifa, természetbeni lakás, kert és a szabályrendelet értelmében a magánmunkálatokért járó díjak élvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelve, kérvényüket az antalfalvai járás főszolgabírói hivatalhoz folyó évi márczius hó 8-ig küldjék be.

A választás folyó évi márczius hó 9-én fog Ozora községében megejtetni.

Antalfalva, 1893. évi február hó 6-án.

Jablonszky Miklós,
főszolgabíró.

Egy jó hazból való fiu,

ki a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja,

mint gyakornok

Schön B. József és társa cézegnél
temesvári-utca,

azonnal alkalmazást nyer. (101-1.1)

Egy háztartásban sem nélkülözhetlen

a Kathreiner-féle Kneipp Maláta-Kávét

tökéletes kávéval.

Ez azon eddig el nem ért előnyt nyújtja, hogy a nem kevert, vagy Surrogattal kevert kávé élvezetéről le lehet mondani, és egy sokkal jobb ízű, amellyel egészséges és tápláló kávét nyerhetünk. — Felülmulhatlan kávépótlék.

Leginkább nőknek, gyermekeknek és betegeknek ajánlható.

Óvakodjanak az utazatóktól.

Mindenütt kapható. (60-24.2) 1/2 kilo à 25 kr.

A dorpáti csász. egyetem fogorvosa

Pitzyle Szaniszió,

dr. Oppenheim orosz csász. udvari fogorvos volt segédje Varsóban és az odesszai fogászati intézetnek volt rendelő orvosa

Nagybecskereken letelepedett és naponta rendel 9-12. és d. u. 2-5-ig

Ferencz-József-tér, Bauer-féle ház I. em.

Természetű, ragasra alkalmas - légnomás vagy rugó útján beillesztendő - mű-fogakat és fogkoronákat. — csak szeggel beerősítve, lemez nélkül.

Megrendelések kívánatra 6-24 óra alatt, javítások 3 óra alatt elkészülnek. (87-5.4)

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

ezennel közhírre teszi, miszerint

törlesztési kölcsönöket házakra és földbirtokokra

nemcsak 4%, -os záloglevelei alapján 50 évre, évi 5.35% törlesztés mellett, hanem ezennel a felek kívánságára

4% -os záloglevelei alapján 50 évre, 5% évi törlesztés mellett is engedélyez.

Az évi törlesztési részletben (annuitásban), egy a kamat mint a tőke törlesztése befoglaltatik.

A bank ezenfelül úgy mint eddig is törlesztési jelzáló kölcsönöket engedélyez rövidebb törlesztési időtartamra, úgy

4%, -os mint 4% -os

záloglevelei alapján.

Prospektusok és közelebbi felvilágosítások a bank jelzálogosztályában szóbelileg vagy levélileg kaphatók. (102-3.1) **Az igazgatóság.**

Seb. Kneipp

Tavaszi gyógyítás
Nyári gyógyítás
Őszi gyógyítás
Téli gyógyítás.

Legjobb bedörzsölő szer köszvény csúz és minden meghűlési betegségek ellen.

Nagybecskereken kapható Kellner J., Kovács S., Moczkovcsák D. gyógyszer. és Haidegger Ö. uraknál.

MOLL SEIDLITZ POR

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörccs, gyomorégés, nyálka, székrekedés, májbetegség, aranyér és a legkülönfélébb női betegségek ellen. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerészeiben. MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvét mellett. Két doboznál kevesebb nem küldetik. (100-6.1)

Elismerés MOLL A. urnak Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívélyesen „Is! n fizesse meg“-et mondom érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik. Tisztelettel Steinko P. J., lelke z Honnetschlagban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

A Moll-féle francia borszész és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára 90 kr. — Fő szétküldés Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I, Tuchlauben 9 sz. Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítetnek. Két üvegnél kevesebb nem küldetik. A raktárakban csak határozottan MOLL A. aláírásával és vedjegyével ellátott készítményeket kérni.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urnak Bécsben.

Kitűnő Moll-féle francia borszész és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mély tisztelettel Hornof, lelkes Micholupban.

Csak akkor valódi

ha minden dobozon a gyár-jegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított cégé látható.

Csak akkor valódi

ha min. legyik üveg MOLL A. védj. jegyét tünteti fel és „A. MOLL“ feliratu óno-zattal van zárva.

2205. ki. szám 1893.

(99—3.1)

Hirdetmény.

Az 1880. évi XXVII. tcz. 13. §-a értelmében felhivatnak Nagybecskerek városában tartózkodó valamennyi hadmentességi díjkötelesek, akár itteni illetőségük akár nem, miszerint az idézett törvény szakaszában körülírt köteles bejelentéseiknek reájuk, esetleg a családfőre 1892. évben kivetett egyenes adó összegének hiteles kimutatása mellett (az adókönyvecske előmutatása által) a folyó 1893. évi február hó 28-ik napjáig a városi adóhivatalban annál is inkább tegyenek eleget: mert ellenkező esetben ezen mulasztás az idézett törvény 20. §-ában kiszabott pénzbírság esetleg megfelelő elzárási büntetés alá esik.

Figyelmeztetnek a hadmentességi díj kötelesek ezuttal arra is, hogy azok, kik Nagybecskerek városán kívül adóval megróva nincsenek, vallomásaikat tollba mondhatják, azok pedig, kik egyenes adót más községben is, vagy közvetlen a m. kir. adóhivatalnál fizetnek, vallomásaikat az illető községi előljáróság, illetve a m. kir. adóhivatalnál megerősíteni tartoznak, végre, hogy egy családfő, kinek több haddíjköteles családtagja van, a külön-külön teendő bejelentésben ezen körülményt jelezni tartozik.

Kelt Nagybecskereken, 1893. évi február hó 13-án.

Krsztics János,
polgármester.

Schlick-féle vasöntőde és gépgyár

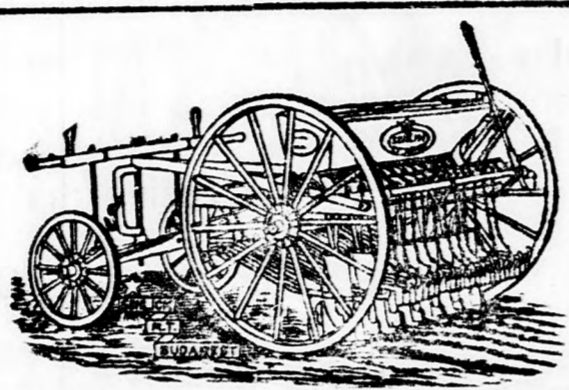
részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI-UT.

82-181)

Városi iroda és raktár: PODMANITCZKY-UTCZA 11. — Fiókraktár: KEREPESI UT 77

Gőz- és járgányoséplő-készületek,

számos első díjakkal kitüntetett szab. Schlick-féle 2 és 3 vasu ekék, mélyítő- és egyetemes aczéi-ekék, eredeti Schlick- és Vidats-fele egyvasu ekék, talajmivelő eszközök, valamint Schlick-féle szab „Haladás” sorhivatógépek.

Takarmánykészítő gépek, darálók, őrlőmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kévekrótó és marokrakó arató-gépek és fűkaszálo gépek, szállító mezeli vasutak stb.

Mintaraktár: Mayer Henrik Nagybecskerek. Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. Árjegyzeket ingyen és bérmentve.

Lakodalmak, névnapok

s disznótorokhoz
ajánlom kintűnő

uj- és ó-boraimat.

Dalmát veres és schillerbor

1 hecto 20 frttól 28 frtig.

Negotini veresbor

1 hecto 30 frt.

Magyarádi fehérbor

1 hecto 26 forinttól 32 forintig

Hordók kölesön adatnak.

Kovács Sándor
gyógyszerész.

(187) Nagybecskereken.

GYÁR:
vas- és érezöntőde
MOSONBAN.

FŐRAKTÁR:
BUDAPEST,
VI., Váci-körút 21.

Alakult 1856.

KÜHNE E.

Alakult 1856.

MAGYARORSZÁG LEGRÉGIBB GAZDASÁGI GÉPGYÁRA.

Ajánlja felülmulhatlannak bizonyult és több mint 13.000 példányban elterjedt

„HUNGARIA DRILL” sorvető-gépén kívül:

UJ: „JUBILEUM DRILL” könnyű, legolcsóbb sorvetőgép.

UJ: Laacke híres rét- és szántóföldboronáit.

UJ: Egy, két és háromvasu ekéit.

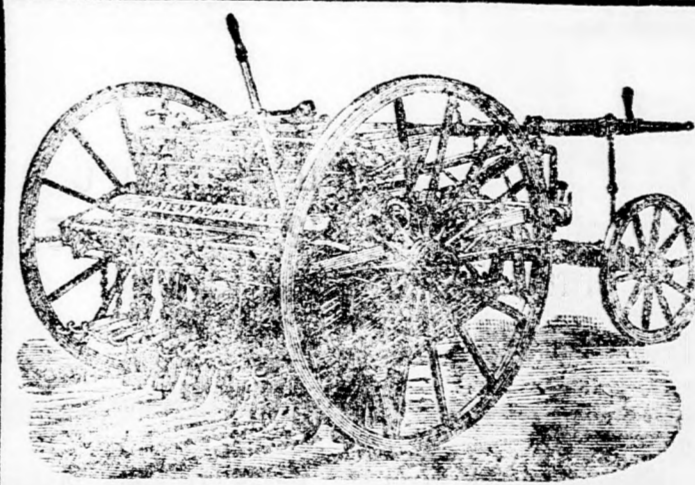
UJ: Gyűrűs hengereit.

UJ: Szelelő magtárrostáját, nélkülözhetlen kifogástalan vetőmag elkészítéséhez.

UJ: Thalmayer tr. arankavasztóját

UJ: Takarmány gyorsfűlesztőjét.

UJ: Aczétekeres magvető töleséreket sorvető-gépekhez.

(19-52)

Csak

az illető a ki bevásárlásnál a „Horgony” gyárjegyre ügyel, biztos lehet, hogy nem kapott értéktelen utánzást.

A Pain-Expeller

„horgonnyal” legjobb eredménnyel alkalmazható csúsz, hátfájalmak, fejfájás, köszvény, csipőfájalmak, tagszagatás és meghűlések ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájalmak enyhülésére. Minden üveg a gyárjeggyel a (17-83)

„Horgonnyal”

el van látva és ez után könnyen felismerhető. Minthogy ezen kintűnő háziszor majdnem minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhető. Csakis a Richter-féle Horgony-Pain Expeller

→ valódi. ←

Máriacelli Gyomorcseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és átoláson ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfútság, savanyú felbőffés, hasmenés, gyomorgégés, felesleges nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult testfájásnál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortüneteknél étellekkel és italokkal, glisztiák, májbajok és hamorhoidáknál.

Említett bajknál a **Máriacelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni!! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.
A **Máriacelli gyomorcseppek** valódián kaphatók.
Nagy-Becskerek: Kellner J. és Moczkovosák D. gyógyszer.; Szécsény: Klossky János gyógyszer.; Zichyfalu: Mayering K. gyógyszer.; Pértasz: Laffleur Lajos gyógyszer. (16-417)

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.